

חוט של חסד

גיליון לכל בית יהודי | בנשיאות הרב שלום ארוש שליט"א

ר"ת	יציאה	כניסה	
19:02	18:21	17:09	ירושלים
18:59	18:23	17:26	תל אביב
19:01	18:22	17:18	חיפה
19:02	18:23	17:27	באר שבע

פרשת ויקהל פקודי | שבת החודש • כ"ט אדר תשפ"א • גליון 713

יו"ל ע"י מוסדות "חוט של חסד"

רח' שמואל הנביא 13 • ת.ד. 50226 • טל: 02-5812210
פקס: 02-5812252 • מייל: al5308000@gmail.com

זמן לחיות את החיים עצמם.

ואפילו אלה שרצים "ריצות" ברוחניות, כלומר לומדים תורה ומקיימים מצוות ומעשים טובים והכול למען התכלית: כדי להתקרב לה' ולהתחבר אליו. אבל עדיין, גם כל הריצות הרוחניות - הכול זה רק הרקע של החיים. אלה לא החיים עצמם.

מה הם החיים?

אז מה הם באמת החיים עצמם? מהו הקשר לה' שאתה מחפש אותו יומם ולילה?

"תפילה לא-ל חיי". החיים עצמם הם התפילה. הקשר לה' שכולנו "רצים בשבילו" יומם ולילה - הוא התפילה. ר' יהודה הלוי אומר שהתפילה היא גרעין הזמן ופריו - כל מה שאתה עושה עשרים וארבע שעות ביממה מטרותו תכליתו היא התפילה. זו פסגת החיים שלך.

מי מאתנו לא היה רוצה חיבור עם ה', כיסופין געגועים, ערגה, לשפוך לב כמים, להתרפק על ה' בתפילה חמה, לומר תהלים בהתעוררות, לצאת לשדה ולהודות לה' עד ריקוד, ולערוך חשבון נפש עד בושע עמוקה, ולהתחנן לה' עד דמעות. כל אחד יכול להבין בקלות שְׁאֵלָה החיים המתוקים ביותר, גן עדן בעולם הזה.

נכון, אנחנו כל כך רוצים, אבל ממשכים לרוץ ולרוץ ואין לנו זמן לחיות, אין לנו זמן ליצור קשר עם ה'.

כי בדיוק כמו במשל, יש בעולם הזה רוח תזזית שמהתלת בנו ומשחקת איתנו ימים ולילות, גם בגשמיות וגם ברוחניות, וגורמת לנו ללכת סחור סחור מסביב לחיים של עצמנו ולא להיכנס פנימה...

לחיות זה לא בזבוז זמן

ותדעו לכם, זה הפספוס הגדול ביותר של כולם. הכול נראה לנו כל כך חשוב, עד שאין לנו זמן לדבר החשוב ביותר כמו שמגדירים חז"ל את התפילה במילים הנקובות ביותר: "דבר העומד ברומו של עולם ובני אדם

המשך בעמ' 3

מאמר ראש הישיבה

חיים במתנה

חיים במרדף

משה הוא ראש משפחה במלוא מובן המילה. הוא מקדיש את כל חייו למשפחתו האהובה שאותה טיפח עשרים שנה. כל מעייניו הם לדאוג לרווחת בני ביתו, לאושרם, לעתידם. ולכן הוא אדם מאוד עסוק. הוא עובד קשה. השכם בבוקר יוצא לעבודתו וחוזר מותש בשעות המאוחרות של הלילה.

כמו כל אבא יהודי, משה כל כך מצפה לרגעים היפים של השבת שבהם הוא יוכל לבלות עם בני משפחתו היקרים לו מכול, אבל לצערו הגדול בשבתות הוא כל כך עייף ולפעמים קצר רוח, כך שהוא לא מספיק לשבת וללמוד עם ילדיו, הוא לא מצליח להגיע לשיחות עומק עם אשתו ובוודאי שלא עם בניו המתבגרים.

אם הוא היה חושב על זה קצת יותר, זה היה מתסכל אותו מאוד. למזלו, הוא כל כך טרוד עד שאין לו אפילו זמן לחשוב על זה, כי הוא נזרק לעוד שבוע של ריצות וסחרור...

החיים מתחילים

הטלפון שכולנו מפחדים לקבל - היה דווקא הטלפון שהציל לו את החיים. ביום בהיר אחד מקבל משה מיודעו הודעה שהוא מחויב בבידוד והחיים שלו "קופאים" לשבועיים. בהשגחה פרטית זו הייתה גם תקופה של סגר והוא מוצא את עצמו 24/7 כפול שניים עם אשתו ועם ילדיו. לאחר שהשלים עם ההלם הראשוני, הוא היה חייב להסתגל למציאות החדשה, מציאות שאותה מעולם לא חווה. והוא החליט לנצל את ימי הבידוד ולהשקיע יותר ביחסים שבתוך המשפחה.

השבועיים האלה היו עבורו שיעור לחיים. הוא כל כך נהנה לשוחח שוב עם אשתו כמו אז לפני שנים רבות

ולא להסתפק רק בשיחות על עניינים טכניים כמו מה לקנות ומי צריך הסעה. הוא סוף סוף התחיל להבין שלילדים שלו יש אישיות, יש בהם איכויות, שהם צריכים אותו, שהוא יכול לתרום ולעזור להם, שהוא כמעט לא מכיר אותם והם כמעט לא מכירים אותו.

לפתע הכתה במשה שלנו ההכרה שכבר למעלה מעשור הוא בעצם לא חי, הוא רק נמצא ברקע של החיים של עצמו, אבל בעצם הוא מפסיד את החיים עם האנשים הכל כך יקרים לו שבשבילם לכאורה הוא כל כך מתאמץ.

אבל משה הוא איש מעשי. הוא לא שקע בְּאֵבֶל על העבר, אלא החליט להתחיל מהיום התחלה חדשה, ולמעשה הוא החליט להתחיל לחיות: לשים את החיים עצמם את המשפחה ואת הזוגיות במקום הראשון, ואת שאר כל העיסוקים להשאיר ברקע על אף כל חשיבותם.

אין זמן לחיות

אם חוויתם פעם חוויה דומה, אתם בוודאי יכולים להזדהות עם הסיפור של משה. אבל אם אתם עדיין נמצאים ברקע של החיים של עצמכם - כדאי מאוד שלא תחכו לטלפון מהשב"כ ותכניסו את עצמכם לבידוד יזום בשביל להתחיל לחיות את החיים שלכם באופן פעיל.

זה כשלעצמו הוא מסר חשוב וחזק מאוד, אבל הייתי מעוניין להשתמש בסיפור הזה כמשל לעולם הרוחני, לעבודת ה'.

גם בעבודת ה' ישנם עיסוקים חשובים מאוד שכולם נעשים לְשֵׁם קשר עם ה'. זו לכאורה המטרה שלנו. אבל לפעמים אדם מוצא את עצמו כל היום בריצות ובעסקים בגשמיות כדי שיוכל לשלוח את הילדים לשיבות וכדי שיהיה לו זמן ללמוד וכדי לתת צדקה כדי לנהל בית של תורה וכו' - ואין לו זמן לקשר עם ה', כלומר אין לו

דואגים לצרכי כולם

בדיחות הדעת

נס ממש במטה הבחירות. בחור יושב שבעה על אביו ולא יכול להצביע ביקש לנמנם קצת. ואז... נגלה אליו אביו וביקש ממנו לצאת ולהצביע בבחירות. ענה לו הבן אבא אני לא יכול איך אצא באמצע השבעה עליך? ענה לו אביו אם אני הלכתי להצביע גם אתה יכול...

העלון מוקדש להצלחת אסתר אוקסנה בת שרה אימנו ולע"נ יחיא בן יעיש וציביה ז"ל
להקדשת העלון: 02-5308000

בהכרח ילד מפונק- אם הוא מקבל גם את התשובה "לא" כתשובה.

בדיקת מפונקות

שימו לב, אחד הסימנים המובהקים, לבדיקה אם ילד מפונק, הוא: אם התשובה שלכם לדרישותיו "לא" מתקבלת כתשובה. ילד שמקבל את החלטת הוריו, הוא אינו ילד מפונק, ודרכי הטיפול בו הם שונות. לדוגמה: הילד קורא לאמא לבוא אליו לחדר. האמא עונה: "דניאל, אמא לא יכולה לגשת אליך עכשיו, כשאתפנה אגיע"

במידה ולדניאל ברור, שהחלטה אם לגשת אליו או לא, נתונה בידיים של אמא, ולכן הוא מסכים להודעתה ולא מנדנד או בוכה, ילד זה, הוא ילד המקבל סמכות ומכאן שאינו ילד מפונק.

בסיפור בכותרת נראה שהילד "מפונק" ולא מגלה עצמאות וכדו' ולכן חשוב להבהיר לו שוב ושוב שאנו לא מושפעים ממנו, לא מתרגשים מהבכי והצרחות שלו ולא מפחדים מהאיומים שלו.

חשוב להבהיר לו שאבא לא לחיץ ולא סחיט. אם אבא רוצה, הוא יקנה לך ואם אבא החליט לא לקנות לך-אז הוא לא יקנה.

ולכן המשפחה בשאלה של תחילת המאמר חייבת לקבל הדרכה ע"מ לטפל בילד המפונק שלהם, אחרת ח"ו לא תמיד זה עובר עם הגיל, וחבל לסבול כמה שנים.

הרב אבוהצירא- יועץ, מאבחן ומטפל לייעוץ טלפוני ללא תשלום בימים ג' - ד' משעה 8-10 בערב נייד: 054-8434435

חינוך באהבה הרב יצחק אבוהצירא

סמכות הורית ומשמעת בגיל הרך פרק ה'

שאלה: בני בן שנתיים וחצי. בזמן האחרון ההתמודדות איתו היא בלתי נסבלת, אי אפשר להגיד לו "לא". אם הוא רוצה משהו ואומרים לו לא, הוא מתחיל לבכות. אם הוא רואה שזה לא עוזר, הבכי הופך להיות היסטרי ומלווה בצרחות. הוא לא נרגע ורמת השיגעון שלו עולה ועולה עד שהוא מקבל את מה שהוא רוצה.

כדי לא להיכנס לעימותים מיותרים, אנתנו לפעמים מוותרים לו, לפעמים מנסים להסיח את דעתו לנושא אחר כדי שישכח ולפעמים מנסים להגיע לכל מיני פשרות באמצע, אבל התנהגותו רק הולכת ומחמירה. בעבר ניסנו ללכת איתו ביד קשה, אך הוא נהיה עקשן יותר ויותר. אנתנו מפחדים שהוא יתרגל להיות ילד תובעני, שכל מה שהוא רוצה הוא משיג על ידי בכי היסטרי ושגעונות, שאנו לא מסוגלים לעמוד בפניו. שאלתנו היא: מדוע הילד מתנהג כך וכיצד עלינו להתמודד עם המצב?

עקשות-

הילד מביע סירוב כללי לרצון ההורים. לדוגמה: מסרב לקום בבוקר, לישון בזמן, לאכול בשיבה כאשר הוא נמצא קרוב לצלחת, להתקלח, להתלבש, לצאת מהבית או להיכנס אליו וכדו'. בקיצור הילד עומד על שלו. במקרה זה: מאחר ומדובר בגיל הרך, צריך "לאזן" את התנהגותו. מצד אחד הוא מגבש את דעתו ועצמאותו ומצד שני, הוא ח"ו יכול לגדול כמרדן ובלתי ממושמע. לכן, חשוב לתת לו "מרחב פעולה" שבו הוא יכול להחליט, אפילו נציע לו מידי פעם להחליט לבד, כדי לספק את רצונו. אך את שאר ההחלטות יקבעו ההורים ע"מ ללמדו שיש כאן "בעל הבית" ויש הורים שמחליטים לו. כדי לכתוב את כל הרעיונות איך לבצע זאת, נדרשת הדרכה אישית, כל הורה וילד לפי טבעיהם.

מפונקות-

ילד מפונק במשמעות השלילית הוא ילד תובעני, בכיין ועקשן, החושב שהכל מגיע לו וכולם צריכים למלא את רצונו.

הילד המפונק מהסוג השלילי נעשה כזה, לא מסתן תשומת לב, חום ואהבה. אלא מתוך הרגשה שלהתעקשויותיו ולבכיו יש השפעה עליכם. עודף תשומת לב והערכה, לא יפכו ילד-למפונק. הפיכת ילד למפונק אינה תלויה כלל ב-כמה תתנו לו, אלא ב-איך תתנו לו.

אם הילד יצליח לגרום לכם לשנות את דעתכם או לוותר לו, בעזרת בכי ואיומים-הוא יבין שזו דרך טובה ומהירה להשפיע עליכם ולכן יעשה זאת שוב ושוב.

עלינו לדעת שילד שמבקש בקשות רבות, אינו

מרדנות, עצמאות או פינוק

תשובה: הורים יקרים, כולנו מכירים וחווים את תופעת ה"מרדנות בגיל הרך" וכשהילד "משתגע" אנתנו עומדים חסרי אונים מול התופעה ובמיוחד "בזמנים בעייתיים" כמו ליד בני משפחה, חברים או בסופר השכונתי כשהילד מנדנד שנקנה לו משהו וכדו', במקרים כאלו, אכן קשה לנו "לטפל" בילד כפי שצריך. במילה "לטפל" אני בהחלט שולל כוחניות או הרמת יד. אני מתכוון לשיטתנו הידועה: הבנת הבעיה וטיפול פרטני לפי מאפייני הילד. ננסה לעשות סדר ולקרא לילד "בשמו" נגדיר כל בעיה וננסה עד כמה שניתן לבצע הדרכה בכתיבה.

קטנויות-

הילד יודע, רוצה ודורש לעשות הכל לבד. הוא מתנגד לעזרה או ייעוץ, הילד "קובע" בדעתו מה ואיך לעשות ולכן ה"מצב הנתון" שלו, הוא מצב של מלחמה וכעסים תמידיים. לדוגמה: הוא עוד לא החליט אם הוא רוצה לשתות מבקבוק או מכוס, אם לשתות מים או מיץ, אם לאכול גם את החביטה או רק את הגבינה, אם ללבוש את הסוודר או לבכות לאמא שהוא לא רוצה.

במקרה זה: אין לנו כל כך מה לעשותמבחינה טיפולית,

מבצע פסח

מארז 10 הגדות של פסח של הרב שלום ארוש

במחיר מיוחד

להזמנות:

052-2240696

ילדון חידודון

שני איסורי שחיטה לזמן מסויים נמצא בפרשה, שני האיסורים ל"אמא" קשורים, האיסור הראשון קיים- מס' ימים, והאיסור השני רק ביום בו נשפכו כבר דמים.

תשובה פרשת תרומה: האותיות כ', פ', ו'-ת' מופיעות בשם של שלושה פריטים שונים במשקל: "כפרת" שמכסה את ארון הברית "פרחת" שמפרידה בין הקודש לקודש הקדשים, "כפתור" - העיטורים העגולים - שכמורה.

לא נמצא זוכה ששלח תשובה נכונה ומלאה, נסו בפעם אחרת.
al5308000@gmail.com | 02-5812252

- חיזוקית - ראש חודש ניסן

הגאולה העתידית
תהיה בניסן,
גאולה זו תהיה
במידת הרחמים,
בנחת ובשלווה
(הרמח"ל)

לקבלת מסרים מחזקים - 052-6672221

רוצה לזכות בפרס? שלח לנו סיפור תודה בעל תוכן ייחודי ותזכה בפרס ללא הגרלה
al5308000@gmail.com | 02-5812252

ילדים מספרים תודה

תודה על גלגלים

אז פשוט התחלתי לומר תודה- בהתחלה אמרתי מזמור לתודה כמה פעמים ואחר כך אמרתי תודה במילים שלי- על הכל- על הבית המשפחה וגם על החברים שלי אותי ועל כל המשחקים שלי ובאמת יש לי המון...

למחרת קרה דבר מפתיע- התקשר מנהל העבודה של אבי, (הוא עובד במפעל) וביקש מאבי לעבוד בבית, אבי שיתף אותי בעבודתו והבטיח לי סכום כסף עבור ההספק.

תוך מספר ימים היה לי את כל הסכום הנדרש לרולרים שלי, ולשמחה שלי לא היה גבול!

הלכתי לחנות וקניתי את הרולרים ואפילו נשאר לי עודף- ומה שלא שכחתי- זה לומר מזמור לתודה לאחר שנושעתי.

אמרתי תודה וקניתי רולרים...

שלום, הסיפור תודה שלי התרחש בתקופת הקיץ- בדיוק התלבטתי מה לעשות עם קופת החיסכון שלי- היה שם 50 ש"ח,

ואז פתאום היה לי רעיון נפלא- אני אקנה רולרים!

אחרי שבררתי מה המחיר הבנתי שאצטרך את עזרת אימי שתשלים לי את הסכום.

אבל אמא שלי אמרה לי- "יקירי, יש לך די ויותר משחקים, רולרים עכשיו זה לא מוצר הכרחי"

הצטערתי מאוד, כל כך התחשק לי רולרים במיוחד בחופש הגדול, עזבתי את החדר באכזבה, וסתם ישבתי בחדר שלי.

ואז תוך כדי המחשבות, נזכרתי שצריך להגיד תודה גם כשלא הכל הולך לפי התכנית וגם על מה שאין.

פטרונות יש לשלוח למייל
al5308000@gmail.com
או לפקס: 02-5812252
יש לציין שם מלא, כתובת מלאה וטלפון

מדור ילדים שעשועון מגוון

ענין של סדר

זהו את התמונות, השתמשו באות הראשונה של כל תמונה סדרו את האותיות בכל מילה והרכיבו משפט בן 3 מילים המתאים לפרשת השבוע

”רבי יהודה היה נותן בהם סימנים”

דואגים לצרכי כולם

בתרומתך אתה שותף ל:

מאות
משפחות
מאושרות

אלפי
מצרכי מזון
חיוניים

מאות
סלי
מזון

עשרות
שנים של
נתינה

קמחא דפסחא ע”י מוסדות ”חוט של חסד”

צלצל עכשיו 02-5308000

התרומות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46

שו"ת אקטואלי

השאלות שלכם, התשובות של הרב

מה העצה להתבודדות כל יום?

ומה עושים כשקשה לבקש תמורה כספית עבור הספרים והחבורות?

ידה נזכה להתמיד ולעשות שעה התבודדות מידי יום ביומו?

תשובה: אשריך! אשריך שאת זוכה לעשות בכל יום שעה התבודדות! זה דבר גדול מאוד.

גם אני עברתי את המלחמה הזו, שהייתי נלחם בכל יום על השעה התבודדות. עד שהגעתי למסקנה שאני לא מתחיל את היום בלי שעה התבודדות.

זה הדבר שהכי חשוב לי בחיים? דבר ראשון אני עושה את זה. תראה איך שכל היום יראה לך אחרת, ותהיה לך סיעתא דשמיא.

תשים את ההתבודדות מקום ראשון אצלך ביום, זה לפני הכל, קודם כל זה!

כמוכן מה שמוכרחים לעשות מוכרחים, אבל אחרי שאתה מתפנה את עושה את השעה התבודדות! שהיום שלך יתחיל רק אחרי השעה התבודדות.

כל יום הייתי מתפלל על זה: "תודה לך שזכיתי לעשות היום שעה התבודדות, תזכה אותי גם מחר, וכל ימי חיי שלא יעבור עליי יום בלי שעה".

בכל יום הייתי מודה על העבר ומתחנן על העתיד: "תזכה אותי שגם מחר אני אבוא לפגישה האישית! תרחם עליי! שאני לא אפסיד את הפגישה!". וכל היום הייתי סביב הדבר הזה. אני מבטיח לכם, הייתה לי מלחמה על ההתבודדות. עד שהגעתי למסקנה, ולהחלטה שזה הדבר הראשון שאני עושה. וכשמגיע הזמן של השעה התבודדות, אני סוגר את הפלאפון ולא מעניין אותי שום דבר בעולם. שעה אחת ביום אני נעלם! רק מעניין אותי שתהיה לי פגישה עם המלך, ואני אחיה בצורה נורמלית, עם ידיעה שיש מלך בעולם, ואני בסה"כ רק הבן שלו.

ואין עצה, כי ברגע שמתחילים לדחות את זה, זה היצר הרע. אדם צריך להאמין כמה שאמר רבנו הקדוש, התבודדות היא מעלה עליונה וגדולה מן הכל.

אשריך שהתחלת לעשות שעה, ובעזרת ה' אני מברך אותך שמחיום תזכה לשים את השעה לפני הכל וכבר לא יעבור עליך יום בלי שתעשי בו לפחות שעה אחת התבודדות כראוי בשלמות אמן.

שאלה: כבוד הרב אמר, שלפי מה שכתוב בזוהר הקדוש, רק כשאדם משלם על מצווה על ידי זה הוא פודה אותה מן הקליפה. ומפה יוצא שזה לא נכון לתת ספרים בחינם, אפילו לצורך זיכוי הרבים.

בכל אופן, אני מאוד מתבייש לבקש מאנשים כסף, ולכן אני רק מניח את החבורות בבתי כנסיות או בחדרי המתנה וכדומה, ומי שיזכה יקח. רציתי לשאול את כבוד הרב, האם גם זה אפקטיבי ומניב פירות, או שחייבים תמיד לדרוש תשלום עבור הספרים והחבורות?

תשובה: נכון, אמנם אסור לתת חבורות וספרים בחינם. בכל אופן לא חייבים תמיד לדרוש מחיר מלא על חוברת או ספר, לפעמים מספיק שאדם ייתן אפילו כמה שקלים, וכבר תהיה לך האפשרות לתת לו חוברת או ספר.

לתת בחינם זה תמיד גרוע. תשים לב שלפעמים אדם לוקח בחינם, כי הוא מתבייש מסך, ולא נעים לו להגיד לך 'לא', ובסוף הוא זורק את החוברת לפח, או במקרה הטוב גונז אותה, ומה עשית בזה?

לכן כדאי תמיד לדרוש תשלום, אפילו שקל, וזה מספיק על מנת להוכיח שיש לאדם איזה רצון למצווה, ובזה לבד הוא כבר פודה את המצווה מן הקליפה.

בכל אופן, גם כשאתה שם את החבורות, לדוגמא באיזה שהוא חדר המתנה, ואדם בא ולקח מרצונו איזו שהיא חוברת, זה גם כן פועל איזו שהיא פעולה. כי אחרי הכל הוא בא ולקח מעצמו, וזה מראה שיש לו רצון ושזה מעניין אותו.

גם במקרה שאדם מבקש מסך חוברת או ספר ואין לו כרגע כסף לשלם לך, אבל הוא מבטיח לך שילמד בזה, גם אז תוכל לתת לו בחינם. בהצלחה.

שאלה: בחסדי ה' יתברך התחלתי להתבודד בכל יום שעה. יוצא לי לפעמים שאני מוצאת את עצמי שנגמר לי היום והתפספסה לי השעה. האם יש לכבוד הרב עצה שעל

שידור חי

על ידי הרב שלום ארוש שליט"א
בכל יום שלישי, בשעה 20:00

שאלות ותשובות

ניתן לשלוח שאלות במייל
me5812210@gmail.com
או כמסרון לנייד:
052-6672221

כא שבג בני ישראל,
אנאבים אאהב אינא!

אני אוהב כל יהודי

להזמנות: 050-9931931

ויקהל

משה את כל עדת בני ישראל---

הסדרה שלום הבית
מאת הרב שלום ארוש
052-2240696

שלום הבית שלי

הרב שלום ארוש שליט"א

בשלום עם כל העולם

בכוח האמונה הפשוטה הזאת, שידעה אסתר המלכה שהכל בהשגחה פרטית והכל לטובה, היה חן מיוחד נסוך עליה ומצאה חן בעיני כולם כמובא במדרש (אסתר רבה ו'): "ובהגיע תור אסתר וגו' ותהי אסתר נשאת חן בעיני כל ראייה" - ר' יודא אומר כאיקונין (תמונה) הזה שאלף בני אדם מביטים בה והיא ערבה על כולם. ר' נחמיה אומר העמידו מדיות מכאן ופרסיות מכאן והייתה אסתר יפה מכלן, ורבנין אמרין ותהי אסתר נושאת חן בעיני כל רואיה בעיני העליונים ובעיני התחתונים כמו שנאמר: ומצא חן ושכל טוב בעיני אלוהים ואדם. (משלי ג') אדם שהולך עם אמונה פשוטה ותפילה, יכול לחיות בשלום עם כולם, והוא מסתדר עם כולם ומוצא חן בעיני כולם. כי בוודאי מחמת אמונתו, הוא לעולם אינו מקפיד על אף אחד, וגם כשעושים דברים נגדו ומקניטים אותו, הוא מוחל וסולח, והוא נותן לכולם ומשפיע. כללו של דבר, בזכות אמונתו הוא זוכה למידות טובות, וממילא חי בשלום עם כולם. כי כל אדם שאינו חי בשלום עם מישהו בעולם, ולא משנה מהי הסיבה, זהו רק מחמת שאין לו מידות טובות, כי על ידי מידות טובות ואמונה אפשר לחיות בשלום אפילו כשחיים עם האדם הרע ביותר. והראיה לכך היא מאסתר המלכה

השפע לעולמות כולם, לכן כולם מרגישים תלויים בו, אף על פי שאין הם יודעים בדיוק למה הם מרגישים כך. וכל שכן כשמתפללים במסירות נפש על ישראל כמו שעשתה אסתר המלכה, אזי הכל אוהבים אותה, כמובא בספר המידות (אהבה): "מי שמתפלל על ישראל במסירת-נפש, הכל אוהבין אותו". ופירוש "הכל אוהבין אותו", דהיינו אפילו הגויים אוהבים אותו. מחמת שבאמת אף על פי שאינם יודעים זאת, זוהי טובתם שיהיה טוב לישראל, וזה המתפלל על ישראל מיטיב עם כולם, גם עם הגויים, ולכן הם מרגישים בליבם אהבה אליו. וזוהו אנו מעוררים את הנשים היקרות להתפלל במסירות נפש על עם ישראל כמו אסתר המלכה, ולהקדיש לכך לפחות עשר דקות ביום, ומי שתעשה כן היא בוודאי תהיה אהובה למעלה ולמטה.

גם תתפלל על בעלה וילדיה, ועל ידי זה תתגבר אצלם האהבה אליה בלי שעור, שהרי אין טובה גדולה יותר שאפשר לעשות לאיזה אדם מאשר להתפלל עליו, וכאשר מתפללים על איזה אדם, גם אם אינו יודע שמתפללים עליו, ליבו מרגיש מי הוא זה שאוהב אותו כל כך ומשקיע בו תפילות ותחנונים והוא נקשר אליו בעבותות אהבה מבלי שידע מדוע, וכל שכן כאשר יודע מי הוא המתפלל עליו, שזה 'מחמם' לו את הלב ומעודד אותו וגורם לו לאהוב ביותר את זה שמתפלל עליו.

בעצמה: וכי היא לא חיה עם השטן בעצמו? הרי ידוע הדבר שאחשוורוש היה אשמאי זקן, נואף ומרושע, והיא השכינה לחיות עמו בשלום ואף להטות את לבו להיטיב לעמה ולנקום בהמן הרשע ולעשות שפטים באויבים של ישראל בכל עיר ועיר. וכל זה מחמת אמונתה הגדולה ומידותיה הטובות, שראתה רק את ה' יתברך ואת השגחתו נלגד עיניה. ובפנימיות הדברים צריכים לדעת, שאדם בעל אמונה העוסק הרבה בתפילה, כל העולמות כולם מקבלים את השפע שלהם ממנו ולכן כולם ששים לעשות רצונו בכל דבר, וכמאמר החכם באדם (משלי טז): ברצות ה' דרכי איש גם אויביו ישלים עמו. וכן מביא רבינו הקדוש בלכותי מוהר"ן (תניניא א): "וזה בחינת נשיאות חן, בבחינת: 'ותהי אסתר נושאת חן בעיני כל רואיה' (אסתר ב') - שכל אחד ואחד נדמה לו כאימתו (מגלה י"ג) כי זה הבעל תפילה הוא בבחינת דבר ה', שהוא השורש העליון, שכל הכוחות וכל צבא השמים כולם מקבלים ממנו, ועל כן כל צבא השמים וכל השרים העליונים, כל אחד ואחד נדמה לו כאימתו, היינו שהוא נושא חן בעיניהם, וכל אחד ואחד נדמה לו שהוא עוסק עמו לבד, כי כולם מקבלים ממנו".

פירוש מאמר זה הוא, שמי שעוסק בתפילה, כולם מרגישים קשר מיוחד עמו, כי מאחר ועל ידו נמשך כל

רבי שלמה הכהן מרדומסק זיע"א כט' אדר

לאורם נלך הילולא דצדיקיא

פעם אמר עליו הרה"ק ר' חיים מצאנז כי היהודי הזה הרה"ק מרדאמסק זיע"א מוכן לקבלת התורה בלי שום מניעה ואנכי עדיין לא התחלתי להרגיש אף אחת מני אלף מה שמרגיש הרה"ק מרדאמסק. פעם שאלוהו לפרש דבריו באמרו על מופתיו שאין הם מופתים והשיב הרבי על פי מעשה מהבעש"ט שפעם אחת הבעש"ט הקדוש הפציר באחד מתלמידיו שיקבל על עצמו להיות רב ומו"צ בעירו, והתלמיד לא אבה לקבל עליו את עול הרבנות, בראות הבעש"ט את סירובו של תלמידו כעס עליו מאד על שאינו רוצה לישב על התורה בהתמדה וללמוד בשלוה וגער בו על שאינו מתמיד כלל ואינה רוצה לקבל עליו עול הרבנות ועוד דברים כיוצא בהן, והתלמיד עמד על שלו שאין הוא חפץ בכך ומשראה הבעש"ט גודל נחישותו של תלמידו אמר לו בסדר גם אני אינני רוצה שתהיה רב ורק בעבור לנסותך הפצרתי בך עד כה, ע"כ המעשה. ואז ענה הרבי מרדומסק לשואלו תדע שפעמים מנסים משמים את הצדיקים ע"י שנותנים על ידם אותות ומופתים גדולים לבעבור נסותם אם ילכו בדרך הענוה והשפלות או שמא יגבה לבבם וישכחו את ה' ולכן מי אומר שהמופתים הם ממני אולי הם לגמרי משמים ללא שום צדק מצדי והיא ניסיון עברי. ביום לפני פטירתו באו אליו שני אורחים מכובדים מצדיקי הדור לקחו ממנו ברכת שלום ולא היה ניכר על רבנו כלל כי עומד להפטר, ולאחר שני שעות לאחר חמות הלילה "עצחו אראלים את המצוקים ונשבה ארון הקודש", ועלה רבנו לשמי מרום, בזמן פטירתו לא היה איש בביהמ"ד הסמוך וכאשר באו אל ביתו ראוהו יושב על סא קודשו וראשו הקדוש מונח על ספר הזהר הק' הפתוח לפניו ורבינו הק' גופו טהור יצא נשמתו בטהרה. בבוקר סגרו החנויות והמליכו את בנו עליהם באותו יום ולאחמ"כ נתפרסמה השמועה כי רבינו נפטר, ובאו לחלוק לו כבודו האחרון מכל הסיביבה וקברו את גופו הטהור ביום שישי סמוך לכניסת שבת קודש הוא כ"ט אדר ערב ר"ח ניסן שנת תרכ"ו לפ"ק בק"ק רדאמסק. זכותו יגן עליו ועל כל ישראל אמן.

מוהר"ר שלמה ב"ר דב צבי הכהן נולד בשנת תקס"ג בעיר וולוצאוו, כבר כנער התברך בכישרון מופלא והיו הצדיקים שבאותו הדור מעידים עליו כי נער זה נוצר לגדולות.

לכשגדל הלך ללמוד אצל גדולי הדור ביניהם הרה"ג אברהם צבי זצ"ל אב"ד פיעטקוב מחבר ספר ברית אברהם, ושם למד בהתמדה עצומה ושם לילותיו כימים ומילא את שכלו בדעת ובתבונה.

בראש השנה שנת תקצ"ד התקבל לרב בראדאמסק ואז גם דרש את דרשתו הראשונה בעיר, ושם גם חיבר את ספרו הנפלא "תפארת שלמה" על המועדים. כידוע אנשים שנעשו חולים במחלת הדיבוק קשה מאד היה להוציא את זה מהם והרבה צדיקים שעסקו בזה היו צריכים להתייעץ מאד כמה ימים עד שהיו מצליחים במלאכתם ע"י שמות קודש ותפילות ומהם שהיו אף ניזוקים מזה ואפילו יש שנתקצרו ימיהם. בימי של הרבי היו כמה מקרי דיבוק רח"ל שהרבי הושיעם כלאחר יד, ומסופר על אישה אחת שהתגוררה ליד העיר קראקא שפעם אחת הניחה בני ביתה להיות לבדה בבית ולכשחזרו לא מצאוה והתחילו לחפשה ומשלא מצאוה נהיה רעש גדול בכל הכפר והתחילו כל בני הכפר לחפשה עד שמצאוה מוטלת באיזה מקום ללא דעת ר"ל ונסעו עימה לרופאים לרפאות את נפשה אך ללא הועיל. ומשראו בני ביתה גודל צרתם לקחוה לאדמו"ר מרדומסק וכשהגיעו אליו לא רצתה להיכנס לביתו בשום פנים והייתה שואגת כאריה ואז ראו בעליל שנכנס בה דיבוק רח"ל ומשראה האדמו"ר כך אמר לבני ביתה שיקחוה לאכסניה הקרובה ויתנו לה משיירי מאכלו וכך עשו אמנם לכשהביאו לה את השיריים של הצדיק התחילה להשתולל ולא רצתה בשום אופן להכניס לפיה את האוכל עד שהוכרחו בני ביתה להכניס את האוכל בכח לפיה. לאחר כמה ימים אמר האדמו"ר כמדומה שהאישה נרפאה וכן הוא שהאישה חזרה לעצמה לגמרי ולא ידעה כלל מה היא עושה ברדומסק.

קו האמונה
02-6444250

חיזוקון
לומדים הלכה

ברכת האילנות

זריזים מקדימים למצוות - לכתחילה יברך 'ברכת האילנות' ביום ראש חדש ניסן עצמו (בהלכה ובאגדה)

לקבלת מסרים מחזקים 052-6672221

סיפור לשולחן שבת

מאמר ראש הישיבה - המשך -

מזלזלים בו".

אותם "בני אדם" שהגמרא מדברת עליהם - לא מדובר רק אנשים שרחוקים מעבודת ה'. המונח "בני אדם" כולל גם תלמידי חכמים שרואים בתפילה ובהתבודדות בזבוז זמן ומכנים את זה ביטול תורה. הם כמובן יכולים לדרוש דרשות ולומר שיחות על חשיבות התפילה, אבל בפועל הם רחוקים מתפילה, שזה אומר שהם רחוקים מהחיים של עצמם. הם לא חיים.

חיים מתוך הזעזוע

מעיינותיהם של רבותינו עשירים במקורות מעוררים ומלהיבים בנושא תפילה, כבר כתבתי על כך רבות והבאתי חיזוקים. אבל אני מרגיש שאין די במקורות וברעיונות. אם הייתי מדבר עם משה על חשיבות המשפחה, הוא היה מהנהן בהסכמה מלאה ואולי אפילו מתלהב מאוד, אבל הוא לא היה משנה את החיים שלו אפילו כהוא זה, כי הוא לא היה מרגיש לרגע שהדברים נוגעים אליו. רק זעזוע שזעזע לו את כל החיים הרגילים שלו - רק זה עורר אותו.

אותו דבר בעניין התפילה. רובם של אלה שזוכים להכיר את דרך התפילה וההתבודדות וההשתטחות על קברי צדיקים - זה כאשר משהו מזעזע להם את החיים. רק אז הם מבינים שהם בעצם לא חיו בכלל עד עכשיו, ורק הצרה שנחתה עליהם משום מקום בעצם החזירה אותם לחיים כי היא קרבה אותם אל התפילה.

החייאה בלי מכת חשמל

כוונתי היא שכל מי שקורא את המאמר הזה יתחיל לחיות בלי צורך בזעזוע. למה לנו לחכות למכות ולצרות כדי להתחיל לחיות? למה שלא נתעורר להציל את החיים של עצמנו בעצמנו?

שבת "החודש" היא זמן של התחדשות, אנחנו בערב ראש חודש ניסן שזה ראש השנה שלנו, חודש של גאולה שמובא בספרים הקדושים שהגאולה היא שהתפילה יוצאת מן הגלות; שהתפילה, שנראית אפרורית וחסרת חן כמו הלבנה, מתמלאת ומתחילה להאיר כמו אור החמה, וכולם רואים ומרגישים את חשיבות והמתיקות והמרכזיות של התפילה.

זה הזמן להחליט ולהתחדש בעניין התפילה!

יש לך שלוש הזדמנויות ביום לחיות, כלומר ליצור קשר אמיתי עם ה'. זה ממש מעט כי "הלואי שיתפלל האדם כל היום כולו". אבל את המעט הזה צריכים לעצל. אם עד היום "החתמנו כרטיס" - מהיום מתחילים להתפלל. מהיום שומעים חיזוקים על תפילה. מהיום שמים את התפילה במרכז.

ואם עד היום אתה תפס בריצות ובסחרור ואין לך זמן לשעה התבודדות, אז מהיום הדבר החשוב לך ביותר זה להתבודד ושאר כל העיסוקים יעמדו בתור. תכניס את עצמך לבידוד יזום לשעה אחת ביום. הקשר שלך עם ה' הוא לפני הכול, והוא ייתן לך את המשמעות, את הכוחות, את הברכה ואת ההצלחה בכל מה שתעשה, כי הוא זה שנותן לך את החיים!

בברכת שבת שלום ומבורך

"לא ימות בלי תשובה"

"מי שייגע בידית הדלת של קברי בבואו להשתטח עליו לבקשת ישועה ורחמים", הבטיח הצדיק הקדוש רבי אלימלך מליז'ענסק זי"ע, "לא יעזוב את העולם הזה בלא תשובה". אביכם כנראה השתטח על קברו של הצדיק הלז, ומשום שעדיין לא עשה תשובה - זכות הצדיק עומדת לו שלא ייפרד מן העולם בלא תשובה אמיתית וכנה.

העולם הזה בלא תשובה". אביכם כנראה השתטח על קברו של הצדיק הלז, ומשום שעדיין לא עשה תשובה - זכות הצדיק עומדת לו שלא ייפרד מן העולם בלא תשובה אמיתית וכנה. בו במקום הובאו למיטתו עשרה יהודים כשרים שאמרו עימו וידו, החולה לחש את המילים באפס קול כשבליבו מתוודה הוא על חטאיו הפרטיים, ומיד לאחר שסיימו להתוודות עימו, פרחו נשמתו מגופו ונראה היה כאילו כבר מספר ימים אינו שוהה בעולם הזה.

יהודי אחר ששמע הבטחתו של רבי אלימלך מליז'ענסק אשר הבטיח כי כל מי שייגע על ציונו הקדוש לא יעזוב את העולם הזה בלי תשובה זו החליט בלבו שכעת יכול הוא לעבור עבירות. בסופו של חשבון, טרם שיעזוב את העולם ישתטח על קברו של הרבי המופלא ואז לא ייפטר מן העולם בלי תשובה. דבר אחד הוא שכח לקחת בחשבון: את מאמר חז"ל הקדושים "האומר אחטא ואשוב, אחטא ואשוב, אין מספיקים בידו לעשות תשובה". כך חי לו בהפקר גמור ובהוללות מוחלטת ביודעו שאכן יש דין ויש דיין. אבל בידיו מצוי נשק מיוחד לעבור את יום הדין...

באחרית ימיו החליט האיש שהגיעה העת ללכת ולהשתטח בציון הרבי הקדוש בליז'ענסק. אסר את הסוסים למרכבה ובלב קל נסע לקראת ציונו של הצדיק. אך משמים רצו אחרת, ללמד לכל ולהראות שהעולם אינו הפקר, וביד מכוונת משמים, מטרים ספורים טרם שנכנס בשערי ליז'ענסק, התהפכה גגולתו והוא נהרג במקום.

זכה היהודי הלז לכל הפחות, שבכח אמונת החכמים האדירה שלו בהבטחת הצדיק, ישובו רבבות יהודים בני אותו הדור בתשובה, לאחר שנכחו לדעת שמדברי חז"ל לא נפל ארצה דבר.

באחת הערים הסמוכות לליז'ענסק נתקלו הרופאים בתעלומה בלתי פתורה. אחד היהודים שהיה זקן ושבע ימים שכב על מיטתו, שפתיו מעלות קצף, פניו חיוורות ועיניו מפלבלות. כל כולו אומר גסיסה, אבל נשמתו מסרבת לצאת מגופו. טובי הרופאים הובאו אל מיטתו של החולה ולא הצליחו למצוא מזור למחלתו. לאחר שהתייאשו הרופאים מן המצב שנמשך ימים רבים, החלו להגיע אל מיטת החולה בעלי סגולות, קמיעות, ואפילו רבנים בעלי שיעור קומה שניסו לעזור לו לצאת ממצב הביש אליו נקלע. לא רבים הם האנשים שמשותקקים לעזוב כבר את העולם הזה, ובכל זאת לא עולה בידם. כזה היה מידעיו.

לאחר שעברו חודשים מספר ותרופה לא נמצאה לארוכתו, התייאשו רוב בני העיר מלמצוא לו מזור. כבר השערות שונות ניסו, כגון להפסיק להאכילו או להשקותו. כך, היו הכל בטוחים, ימות הוא תוך יממה או שתיים. אך סבלו של החולה גבר ונשמתו נאחזה בציפורניה בגופו המיוסר והצפוד. עור פניו כבר שינה את צבעו לצהוב מתקלף וכולו אומר דמות של "בר-מינן" שלא מעלמא הדין. באחד הימים הגיע יהודי ובפיו רעיון חדש. הוא ניגש למיטת החולה וביקשו שישמן בתנועת עיניים בלבד - שכן את ידיו כבר לא היה בכוחו להניע - האם התשובה לשאלתו חיובית. החולה סימן שהבין את הבקשה, וההלך שאל: "האם נזדמן לך להיות אי פעם בקברו של הצדיק הנשגב רבי אלימלך מליז'ענסק?" החולה הנהן חלושות בעיניו לאות תשובה חיובית, ופני ההלך היהודי נחרשו קמטים. לבני משפחתו של החולה הסביר שנמצא פתרון לתעלומה של אביהם הגוסס.

לאחר שנכח במבטי התמיהה שלהם הסביר: "מי שייגע בידית הדלת של קברי בבואו להשתטח עליו לבקשת ישועה ורחמים", הבטיח הצדיק הקדוש רבי אלימלך מליז'ענסק זי"ע (פטירתו בכ"א באדר), "לא יעזוב את

גורשנו מבית הכנסת בעוון זלזול כבוד בית כנסת
מהיום מכבדים, לא מגורשים!

מוסר הפרשה חידושים לפרשת שבוע

תפילת הנשים

בפרשתנו אנו קוראים אודות הכיור שכיזעו נעשה במראות של הנשים כמו שכתוב בתורה (שמות לח ח) "וַעֲשֵׂה אֶת הַכִּיּוֹר נְחֹשֶׁת וְאֶת פְּנֵי נְחֹשֶׁת בְּמִכְרָאֵת הַצְּבָאֹת אֲשֶׁר לְפָנָיו וְעָבַד מוֹעֵד" וכמו שפירש רש"י: בנות ישראל היו בידן מראות שרואות בהן כשהן מתקשטות ואף אותן לא עכבו מלהביא לנדבת המשכן והיה מואס משה בהן מפני שעשויים ליצר הרע א"ל הקב"ה קבל כי אלו חביבין עלי מן הכל שעל ידיהם העמידו הנשים צבאות רבות במצרים" בתרגום אונקלוס תרגם "וְעָבַד יֵת כִּיּוֹרָא נְחֹשָׁא וְיֵת גְּסִיסָא נְחֹשָׁא בְּמִכְרָדָן נְשִׂאֵי דְאֵתָן לְצִלְפָּאֵה בְּתַרְעָה מְשַׁנְּןָה זְמַנָּא, פִּירוּשׁ שְׁהִי נְשִׂים בְּאוֹת לַהֲתַפְלַל בַּמִּשְׁכָּן."

וצריך הבנה למה הזכר בנדבת הנשים שהיו באות להתפלל במשכן?

ומסביר האבן עזרא כי משפט כל הנשים להתייפות לראות פניהם בכל בוקר במראות נחושת או זכוכית לתקן הפארות שעל ראשיהם. כי מנהג ישראל היה כמנהג ישמעאל עד היום. והנה היו בישראל נשים עובדות השם שסרו מתאוות זה העולם ונתנו מראותיהן נדה כי אין להם צורך עוד להתייפות. רק באות יום יום אל פתח אוהל מועד להתפלל ולשמוע דברי המצות. וזהו אשר צבאו פתח אוהל מועד. כי היו רבות.

וזה באה התורה ללמדנו שבח הנשים - שלא הייתה זו סתם נדבה, אלא שנשים אלו הרגישו שאין להן עוד צורך להתייפות אלא רק לבוא להתפלל לפני ה'.

כנינים חסידות ברסלב

היה אומר בצחצח הרב הקדוש רבי ברוך מלמעזבא זצ"ל, אלו היו בני ישראל נוהגים לכבות בחדש ניסן שניצילם השם ויתברך מלשואו חמץ בפסח, היו יכולים לאכל תרנגולים ואיזים פטאמות בחדש תשרי, כי כבר אמר הא"ר הקדוש נשמי שניציל מלשואו חמץ בפסח מחטט לו שלא יחטא כל השנה. ואמר רבי היה להפוך הפנהג לשנהגים בסדר החידושים. ופרש לפי זה הפתב (שמות יג) "וְעָבַדְתֶּם אֶת הָעֲבוֹדָה הַזֹּאת בְּחֹדֶשׁ הַזֶּה". והינו העבודה הזאת היא עבודת התשובה של חדש אלול וסדר "העבודה" של יום הכיפורים, ואת העבודה הזו צריך לעשות ב'חדש הזה' הוא חדש ניסן כמו שנאמר 'החדש הזה, לכם ראש חדשים'. ואלו היו בני ישראל בוכים בניסן שנישקרום ה' מלשואו חמץ היו יכולים לצהל בשקחה ביום הכיפורים וב'חדש התשובה'. (שיש"ק ו תקנו)

ובכך הכניע את כל אויבי עם ישראל, והוא לימד את עם ישראל ללכת בדרך זו של תפילה ותשובה, וכל זה רק בכח תפילותיה של אם.

כל אשה שתלך בדרך של האמהות הקדושות, ושל חנה, ושל כל הנשים הצדקניות שהיו בכל הדורות - להרבות בתפילה, ולהתעקש בתפילה, ולנצח את השם יתברך בכל מיני אמתלאות וטענות והפצרות - תזכה בודאי גם היא לדברים גדולים ואף לבנים כשמואל הנביא שניהגו וידריכו את עם ישראל בדרך הנכונה. אשריה.

הרה"ג ר' ירון אשכנזי שליט"א ר"כ חושן משפט בישיבת "חוט של חסד" מנהל רוחני ב"קו ההלכה" קו ההלכה הספרדי: 3030*

שו"ת של חסד ע"י בית הוראה "חוט של חסד"

בדיקת חמץ

א. קודם הפסח צריכים לנקות ולכבד את חדרי הבית והחצר בניקוי יסודי כדי שלא ישאר שום חמץ ברשותו בימי הפסח, וכן יש לבדוק בכיסי הבגדים ובייחוד בכיסי בגדי הילדים ובילקוטי בית הספר שלהם, פן נשאר שם חמץ, ואם ניקה כראוי ובשעת הניקוי בדק לאור השמש שאין חמץ, או שמישש בידו וראה שאין חמץ כלל (כגון בארנות וכדומה שהעביר סמרטוט ויודע בבירור שאין שום דבר בארון), שוב אין צורך לבדוקם בליל י"ד לאור הנר, ועל סברא זו סמכו בזמנינו לבדוק את החמץ בליל בדיקת חמץ בהעברה בעלמא.

ב. היוצא מביתו לפני הפסח, ואין בדעתו לשהות בביתו בימי הפסח, כגון שמתארח בבית קרוביו או שמתאכסן בבית מלון בפסח, אם יוצא מביתו קודם לפסח שלושים יום, (דהיינו אם יצא מביתו קודם פורים) אינו חייב לבדוק, ואם יוצא תוך ל' יום חייב לבדוק את ביתו קודם שיצא, אף אם אין בדעתו להיות שם בפסח. אמנם אם מוכר את חמצו במכירת חמץ הנהוגה כיום יוצא מביתו קודם ליל בדיקת חמץ, אינו חייב בבדיקת חמץ, אבל צריך להקפיד שיהיה בביתו מעט חמץ לכל הפחות בשוה פרוטה, כדי שתחול עליו המכירה, ולא רק פירוים בלבד, ומכל מקום אף במקרה זה טוב וראוי לבדוק חדר שיש בו ד' אמות (1.90 מ' על 1.90 מ')

בביתו, ויבער החמץ משם.

ג. הצורך לבדוק בימים שקודם ליל בדיקת חמץ, יבדוק לאור הנר בלא ברכה, וכאשר עושה את הביטול ישנה קצת מהנוסח המופיע בסידורים ויאמר: "כל חמירא וחמיעא דאיכא בביתא הדין" (כל חמץ ושאר שיש בבית זה) כי אינו מבטל את כל החמץ שברשותו אלא רק מה שנמצא בבית זה בלבד.

ד. זמן בדיקת חמץ הוא אחר צאת הכוכבים תיכף ומיד, ומי שאינו יכול לבדוק מייד בתחילת הלילה, ימנה שליח עבורו שיבדוק בתחילת הלילה, וזה עדיף משיבדוק הוא בעצמו מאחר יותר.

ה. יש לבדוק בכל מקום שדרך להכניס שם חמץ, כגון ארונות מטבח, מזווה, מחסן שמאחסנים שם מזון וכדומה, כמו כן יש לבדוק את הכיסים שאין שם חמץ, ובפרט את כיסי הילדים, ובבית שישנם ילדים קטנים יש לבדוק כל מקום שילדים עלולים להגיע לשם, שמא הצניעו חמץ בתוכו. אמנם כל מקום שעשו נקיון יסודי קודם הפסח ובדקו שאין שם חמץ ושמו מקום זה שלא להכניס חמץ, אין צורך לבדוק מקומות אלו.

ו. נוהגים לתת חתיכות קטנות של פת, כל אחת פחות מכזית (פחות 200 גרם), בארבע פינות הדירה, והבודק מחזר אחריהם למוצאן ולבערן עם יתר החמץ אשר

ימצא בזמן הביעור. והמקובלים נוהגים להניח עשר חתיכות, ואף שאין מנהג זה מעכב, מכל מקום ראוי לנהוג מנהג זה, שמנהג ישראל תורה הוא, ואם אבדה חתיכה אחת מעשר החתיכות של החמץ אין צורך לבדוק כל הדירה היטב עד שימצאה, ויכול לסמוך על ביטולו שמבטל אח"כ את החמץ.

ז. יש ליטול לצורך הבדיקה נר של שעווה, אבל אין להשתמש בנר שיש בו יותר משתי פתילות משום שאורו רב ודומה לאבוקה, ובאבוקה יש חשש שלא יכניס את הנר בכל הפינות החבויות בבית, משום שיחשוש שמא הנר יגרום לדליקה.

ח. נר חשמלי או פנס כשרים לבדיקת חמץ, בשעת הצורך כשאין לו נר אחר, ויכול גם לברך עליהם.

ט. לאחר בדיקת חמץ יש לבטל את החמץ הנמצא בביתו ויאמר "כל חמירא דאיכא ברשותי דלא חזיתיה ודלא בערתיה, ליבטיל וליהי כעפרא דארעא" (תרגם בלשון הקודש: כל חמץ ושאר שישנו ברשותי שלא ראיתו ושלא בערתו, יבטל ויהי כעפר הארץ). וצריך לומר הביטול בלשון שמבין, כדי שיהיו שניקו כוונתו לבטל החמץ עד שיהיה בעיניו כדבר שאינו חשוב כלום, וכדבר בטל לגמרי, אבל אם אומר הביטול בין בלשון הקודש בין בארמית ואינו מבין שהוא מבטל החמץ, אלא חושב שאומר חתינה ובקשה, לא יצא ידי הביטול, וצריך לחזור ולבטלו שוב בשפה שמבין ואפי' בלועזית.

נוהגים לומר את נוסח הביטול ג' פעמים.